

DISSERTATIO MEDICA
INAUGURALIS,
DE
RHEUMATISMO ACUTO.

Smith (J. P.)

DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

RHEUMATISMO ACUTO;

QUAM,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,

D. GEORGII BAIRD, SS.T.P.

ACADEMIAE EDINBURGENAE PRAEFECTI;

NEC NON

AMPLISSIMI SENATUS ACADEMICI Consensu;

Et NOBILISSIMAE FACULTATIS MEDICAE Decreto;

PRO GRADU DOCTORIS,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS
RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

Eruditorum examini subjicit

JACOBUS PEARSON SMITH,

ANGLUS;

SOCIET. REG. MED. EDIN. SOC.

Ad diem 24. Junii, horâ locoque solitis.

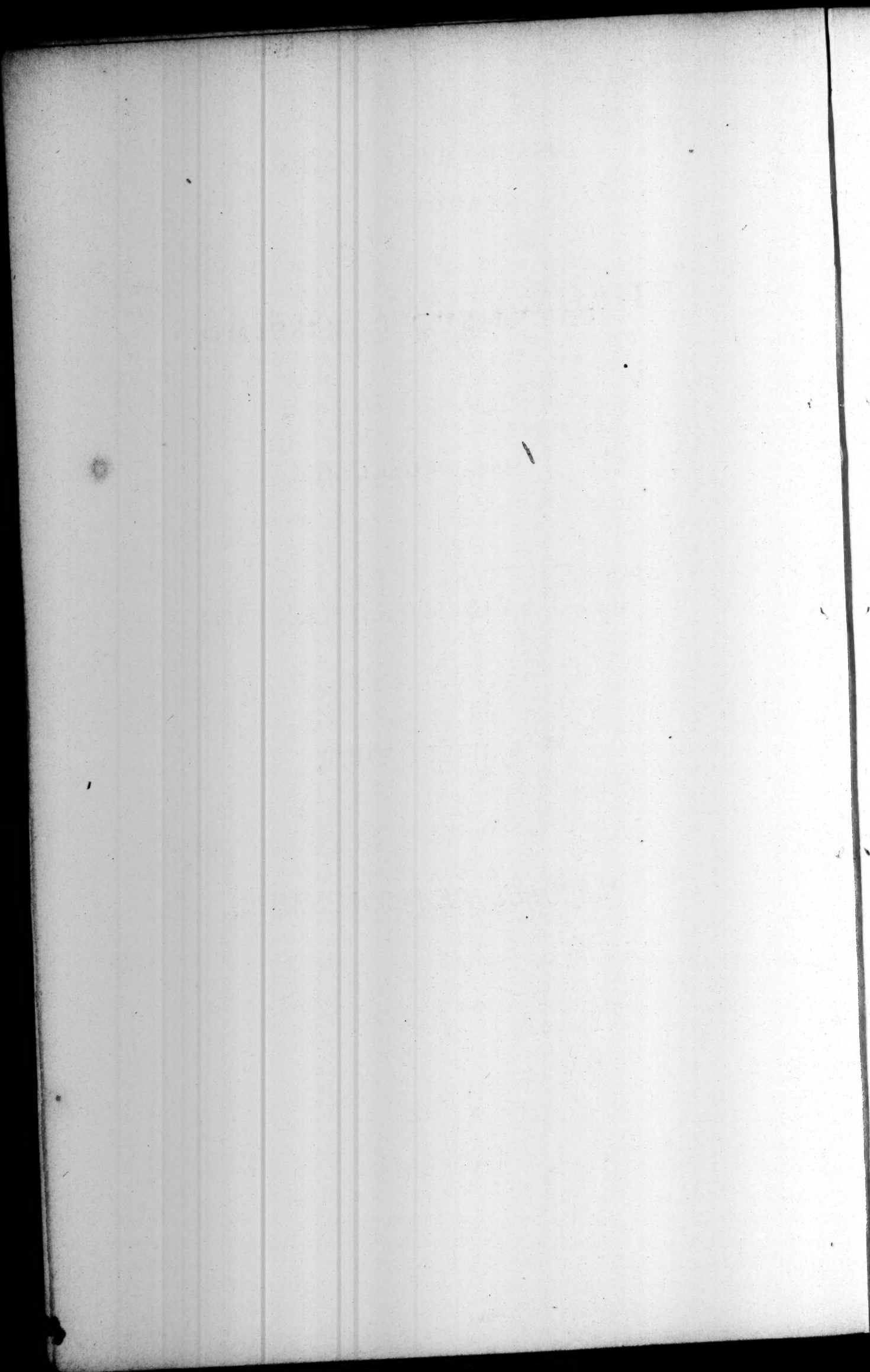
*Dolor ipse difertum
Fecit.*

OVID. Metam. xiii. 228.

EDINBURGI:

EXCUDEBANT C. STEWART ET SOCII,
ACADEMIAE TYPOGRAPHI.

M DCC XCIX.

PATRI SUO CARISSIMO,

HOC OPUSCULUM,

PIETATIS MONUMENTUM,

SACRUM VULT,

JACOBUS PEARSON SMITH.

CORRIGENDA.

- P. 1. L. 6. *post* ligamentis *dele* comma.
10. 13. *pro* *ad hoc lege* *ad hoc*.
17. 20. *pro* *et lege* *est*.
18. 16. *pro* *fana lege* *fano*.
21. *post* *sponte d.* comma.
19. 15. *pro* *non potuit lege* *non potuit*.
21. 6. *pro* *tempories lege* *temperies*.
23. 6. *ante* *ex adde* *ut*.
27. 5. *post* *corpus d.* *dum* *stimulat*.
31. 14. *pro* *generlis lege* *generalis*.

DISSERTATIO MEDICA
INAUGURALIS,
DE
RHEUMATISMO ACUTO.

AUCTORE, JACOBO PEARSON SMITH.

AFFECTIO, de quâ agitur, veteribus, quippe podagræ confusa, parum nota, nedum intellecta, videtur. Aretæus eandem *Arthritidis*, quâ generalem omnium articulorum dolorem intellexit, nomine descripsit: pedibus affectis, Podagram; coxarum ossibus seu ligamentis, tentatis, *Ischiaden*; manu laborante, Chiragram vocat*.

A

Romani

* De Causis Morb. Acutor. et Diuturn. lib. 2. cap.

Romani pariter scriptores rheumatismum podagræ ubique intermiscunt; binas has affectiones generali *morbi articularis* nomine vocant.

Ballonius, medicus Parisiensis, rheumatismum ab aliis vitiis, quæ machinæ humanæ juncturas præcipuè afficiunt, primus secrevit; idoneamque instituit medendi rationem, quam medici peritiores, inter quos eminet Riverius et Sydenhamus, exinde secuti sunt.

Cullenus autem celeberrimus nostram de hac re scientiam maximè emendavit, et auxit. Præcipua mali signa his verbis depingit.

“ Morbus ab externa, et plerumque evidente
“ causa; pyrexia; dolor circa articulos, musculorum tractum sequens, genua et reliquos
“ majores, potius quam pedum vel manuum
“ articulos, infestans, calore externo auctus.

“ Variat fede; hinc

“ In musculis coxendicis,

“ *Ischias Rheumaticum.*

“ In musculis thoracis

“ *Pleuritis Spuria.*

“ In

“ In musculis lumborum

“ *Lumbago* *.”

HISTORIA.

Nulla est forsan terræ plaga hoc malo penitus immunis ; in calidis autem et temperatis longè rarius quàm in frigidis invadit. Vere, tempestate frigidâ et præsertim pruinosa prægressâ, et autumno, hæud ante verò quàm frigus incesse-rit, frequentissimè invadit : nec rarò hieme se ostendit ; imò interdum æstate etiam apparet. Morbi autem occasionem non tam ex anni tempestate, quàm ex cœli mutationibus, subitâ nimirum frigoris et caloris vicissitudine, pendere, hîc loci observandum est : hinc rheumatismus tempestatum effectus quodammodo videtur, quod eundem per diversas terræ regiones persequendo patebit.

Satis quidem de morbi frequentia in Europæ plagis ad septentriones vergentibus nobis constat :

* Synop. Nosol. Method. vol. 2. p. 118.

stat: eundemque in australibus quoque haud infrequentem esse crediderim; rem autem aliter se habere invenio.

Cel. Cleghornius de anni tempestate, quâ peripneumonia et pleuritis in Minorca invalent, agens, phrenitiden, anginam, aliasque inflammationes, memorat; rheumatismum autem silentio præterivit. Porro, ubi omnium morborum, quos in eadem insula per plures annos observavit, historiam tradit, rheumatismum semel tantum, idque leviter, perstrixit.

Terræ zonæ circulo æquinoctiali propiores clariora hujus rei argumenta præbent: cel. Hillary, in sua de Barbadae morbis historia, rheumatismum ibi interdum, rarissimè tamen, se ostendere narrat. De Aprile agens inquit “ This was
“ very dry and warm, but very sickly. There
“ were some inflammatory fevers, and also
“ some rheumatisms of the inflammatory kind;
“ though the last is not so frequent here as in
“ England *.” Eadem ferè alibi notat: “ We
“ also

* Diseases of Barbadoes, p. 41.

“also had,” inquit ille, “some inflammatory
“rheumatisms, which are more unusual in these
“warm climates †.” Hinc morbum, tempe-
tate calida, calidisque regionibus, rariùs occur-
rere liquet.

Rheumatismus modò unam tantùm corporis
partem, modò autem plures, rigore aliisque
pyrexiaë indiciis, præsertim pulsu arteriarum fre-
quente, pleno atque duro, prægressis, afficit. Py-
rexiam ante interdum incipere, quàm partium
dolores sentiuntur, quod contrà tamen plerum-
que evenit, observatio docuit.

Pyrexia existente, unus solùm articulus inter-
dum dolore afficitur; si pyrexia gravior fuerit,
res eodem modo se aliquando habet: rariùs ta-
men evenit, ut plures artus simul non affician-
tur: hîc autem dolores sedem plerumque mu-
tant, et in articulis, quos occupant, ante re-
mittunt, quàm in aliis ingravescant: rariùs in
eadem parte diu manent, articulatim sæpe vo-
lant; nec rarò ad partes antea plexas redeunt.
Malum sic aliquandiu perstat.

Dolores

† Diseases of Barbadoes, p. 109.

Dolores noctu graviores, comitante simul pyrexia, fiunt; sedemque sæpius mutant. Dolorum acerbitas accessioni nocturnæ, quæ in plerisque affectionibus observatur, tribuenda videtur. Doloris magnitudo pyrexia, quippe illum semper augenti, pro ratâ respondet.

Rubor et tumor plus minus notabiles dolorque tactu auctus, artubus aliquandiu affectis superveniunt. Dolor tumore sæpe levatur; non autem penitus tollitur. Articuli tumorem, dolore nondum exorto, interdum supervenire adducor ut credam. Hoc occasio mihi observandi semel fuit, in qua tumor duas ante horas planè incepit, quàm dolor vel minimus perciperetur, neque ulla unquam injuria unde tumor oriri potuit, articulo illata fuerat.

Sudor, morbo haud multùm provecto, prorumpere solet: idem verò, quippe neque liber neque copiosus, articulorum dolores non tollit, neque morbum solvit.

Progrediente malo, urina colore rubicundiore est; nihil autem ferè deponit, donec pyrexia insigniter remiserit; ubi fæx lateritia vasis fundum

dum ac latera petit ; nullam verò indè malum crisin habet : diu enim postea perstat.

Sanguis e vena hoc morbo laborantibus missus crustam tenacem albidam habet : quoties sanguinis fibra eò usque contrahitur, ut crassamenti superficies cava, seu pyxidata, fiat, diathesin phlogisticam maximam esse judicamus. Cel. Rutherford, glutinis contractionem hîc minorem quàm in pleuritide esse credit.

Rheumatismus acutus cæteris licèt phlegmatis fatis affinis, hoc tamen, quod in suppurationem minimè proclivis est, ab eisdem insigniter distat : quod affectionis sedi, articulorum, putà, ligamentis atque tendinibus rectè tribuitur. In aliis quoque partibus malum sedem haud rarò figit ; illarum præcipuæ sunt fasciæ musculorum tendineæ, *pericranium*, membranæ oculi, *sclerotica* scilicet, aurium etiam, et thoracis, pleura, nimirum, quæ rariùs suppurant. Si suppuratio quidem fiat, pessimi generis plerumque est, quod peculiari inflammationis naturæ ex parte tribuatur oportet. Hæc quidem inflammatio, humore peculiari viscido, et pellucido, in tendinum the-

cas effuso, qui bono pure longè discrepat, tumorumque causa existit, ferè semper insignitur. Latex iste modò resorbetur, modò articuli adeo eodem tument, ut partem incidendo exinaniatur necesse fiat; hîc ulcus sanatu difficillimum exoritur. Tumor nunquam, si fieri potest, incidatur. Hunc inter et phlegmonem hoc interest, quòd ille nunquam in gangrænam, hic verò non item, si perstiterit diutius, abit.

Rheumatismus acutus plures sæpe hebdomadas durare solet: exitium rarissimè offert: pyrexia rarò ultra secundam vel tertiam septimanam gravis perstat; neque citiùs inclinatur, quàm artuum dolores remittunt, sedique suæ firmiùs inhærent.

CAUSÆ REMOTÆ.

Rheumatismus nulli parcit ætati. Mortales verò jam inde a pubertate ad annum quadragimum usque plerumque adoritur: rarò enim infantes aut ætate provectiores incescit; senum
tamen

tamen, quos acutior mali forma sæviùs exercuit, exempla subinde occurrunt.

Homines temperaturâ corporis sanguineâ præditi eidem opportuniores existunt.

Malum ex vitio hæreditario nasci verisimile videtur; plures enim stirpe oriundi eâdem sæpe affici videmus.

Impetus morbi sæpius prægressi insigni in proclivitate danda vi pollere jure habentur.

Frigus corpori præter solitum calenti admodum rheumatismum acutum plerumque concitat; quandove aliqua corporis pars gelido flabro objicitur; dum cæteræ calent; vel denique, quoties frigus diutiùs in corpus agit; quod, vestibis humidis, interdum fit; morbus præ ingenti algoris gradu, inter humorem vaporandum, genito excitatur.

His causis corporis plenitudo, ver, autumnus, frigus hydrargyro utentibus collectum, et ex regione frigida in calidiorem migratio, annumeranda sunt.

D I A G N O S I S.

Rheumatismus et podagra ob sedis communitatem, et signorum similitudinem difficiliùs dignoscuntur: eorum autem curatio haud parum diffidet, imo sæpe contraria est: de discrimine igitur ante constat necesse est, quàm remedia adhibeantur. Pleraque morbi aliquantum pro-
vecti exempla facile plerumque secernuntur; ejusdem autem ineuntis differentiam non solum difficilem, sed curationem etiam omnino diversam esse, periti bene norunt. Rheumatismus, aliorum morborum instar, nullo signo peculiari dignosci potest: ad hoc plurium indiciorum concursu opus est: hinc igitur, ut in aliis affectionibus consimilibus fieri solet, cuncta utriusque mali signi cæteræque res accuratiùs componantur necesse est. His principiis positis rem sic aggredimur.

1mo. Rheumatismus frigore ferè semper concitatur, podagra verò ex hac causa rariùs oritur; hæc est hæreditaria, illa rarò.

2do.

2do. Podagra sine causa externa, aut manifesta, oritur; prægressâ plerumque insolitâ ventriculi affectione, plura, nimirum, dyspepsiæ indicia, qualia sunt cibi fastidium, nausea ructusque acidi, aut nidorem reddentes, quæ res plures dies perstare solent, et tandem brevi ante podagræ impetum decedunt, ubi cibi desiderium præter solitum acuitur: res autem in rheumatismo nunquam ita se habent.

3tio. Rheumatismus morbi sede a podagra aliquatenus fecerni potest: ille plures simul articulos, genua, putà, et reliquos majores potiùs quàm pedum aut manuum juncturas infestat, et musculorum cursum sequi solet; hic autem unum primò articulum, et plerumque pedis pollicem, aut manuum pedumve juncturas corripit; certis intervallis rediturus, articulosque et partes corporis internas alternis vicibus haud raro exercet. Rheumatismus effectus suos latiùs in corpus diffundit; hoc autem rariùs fit in podagra, quæ sæpe ex uno pede ad alterum tantùm transvolat; nec ambos simul pedes graviter torquet; aliquando verò, ut supra diximus,
podagra

podagra ad ventriculum, aliasve partes internas migrat.

Rheumaticis aliquis, præ cæteris, articulus vehementiùs ferè semper dolet : interdum verò quæ junctura sæviùs excrucietur æger dicere non potest. Dolores rheumatici humeros, cubitos, carpos, genua, atque malleolos præcipuè forsitán afficiunt, rariùs autem suam in digitorum manuum, aut pedum, juncturis sedem figunt. Podagra cunctos corporis articulos afficere potest : hoc autem rariùs quidem evenit : ex 100 enim ægris 80 de manus pollicis, aliufve digiti, et plures etiam, 99 scilicet, de pedis pollicis dolore, podagra obrepente, primò conqueri, observatione constat.

Ischias rheumatica difficile quidem a podagra coxendicem torquente internoscitur : in illa autem dolores coxâ solâ contenti non sunt ; nam deorsum secundum femur diffusi genu sæviùs infestant, indeque vibrati malleolum petunt, unde magno dolore emicant : podagra autem coxam afficiens rariùs in istas juncturas transvolare observatur. Hoc cel. Cullenus voluisse videtur,

detur, ubi rheumatismi characterem insigniens inquit, “ *Dolor circa articulos musculorum tra-*
“ *ctum sequens,*” qui in podagra limitibus multò arctioribus coerceri solet.

4to. Rheumatismum semel tantum in vitæ decursu aliquem afficere, sæpe observatum fuit: podagra autem plùs minùsve ferè semper revertitur: quos semel enim corripuerit, hi iteratas tentationes eâdem ferè tempestate redituras jure expectant: rheumatismus autem nulla certa aut definita redeundi tempora observat; hoc enim causis externis agentibus omnino pendet.

5to. Quàmvis podagra post intervalla fatis quidem definita redire soleat; hoc tamen minimè vere aut autumno semper fit: nonnullos enim exeunte ferè æstate sæpiùs fatigat: istuc autem rarius fieri, intervallaque reditûs fatis esse certa, fateamur oportet: hujusmodi autem rheumatismi stabilitas rara est.

Podagra mortales annum ante quadragesimum quintum rarò adoritur; rheumatismus autem acutus a pubertate ad annum trigesimum quintum, aut quadragesimum, invadere solet.

Rheu-

Rheumatismus acutus a syphilide et scorbuto, animum ad indices harum affectionum proprios advertendo nullo ferè negotio dignosci potest.

Syphilide laborantibus, ossa media et durissima, rheumatismo autem acuto affectis, articuli et extrema ossa, dolent: præterea, ubi dolores a lue venerea pendent; alii hujus mali indices, bubones nimirum, tonsillarum ulcera, cutis, præsertim ad *capillitii* marginem, papulæ corymbosæ in crustas et in ulcera crustosa abeuntes, nodi, *tophi*, et *exostoses*, præeunt, vel comitantur; et denique pars tactu non dolet; quod in rheumatismo acuto semper fieri observatur.

Qui rheumatismum scorbuto confundunt, rei nosologicæ admodum rudes sint necesse est: causæ remotæ, diæta, nimirum putrida, et præsertim carnes sale nimio conditæ, asthenia, stomacace, maculæ livescentes ad pilorum radices et lassitudo spontanea, quæ res rheumatismi comites nunquam existunt, binas has affectiones facile separant.

Pleuritis spuria pneumoniæ intermisceri potest; curam autem sequentibus indiciis intendendo,

dendo haud difficile distingui queunt; in illa enim pars externa tactu dolet, et interdum tumore et rubore plùs minùsve afficitur; porro nulla plerumque tussis adest, vel si hæc se comitem jungat, sicca manet: hæc autem signa rheumatismo acuto non sunt.

Arthrodynia, a rheumatismo acuto nullo plerumque negotio dignosci potest: illa enim hujus effectus non rarò existit; nec ullam pyrexiam aut tumorem plerumque comites habet; artusque rigidi et debiles sunt, sæpe sponte frigescunt, doloresque eorum sub motu præsertim augentur, et calore mitigari solent: quæ omnia rheumatismi acuti indiciis longe distant.

Lumbago nephritidi quoque confundi potest; hæc autem nausæâ, vomitu, dolore ureteris iter sequente, cruris stupore, testibus dolentibus et sursum tractis, et urinâ limpidâ vel sanguineâ sæpius redditâ ab illa, quæ nullos ferè hujusmodi indices habet, facile internoscitur.

CAU-

CAUSA PROXIMA.

Nulla est forsan medicinae pars, quæ atriore nocte premitur, quàm causæ morborum proxima: hanc igitur argumenti partem leviter tantum, et obiter mihi libare fas sit. Clar. Boerhaave sanguinis lentorem proximam non solum rheumatismi acuti, sed aliarum pariter inflammationum, causam esse posuit. Cel. Cullenus hanc sententiam convulsit; aliamque, quæ ipsi verisimilior visa est, in medium protulit: arteriarum extremarum debilitatem et spasmus sanguinis cursui ita obstare, ut vasorum impetus non solum partibus inflammatis, sed etiam toti corpori necessariè intendatur; indeque naturam, quò malo occurratur, pyrexiam, vasorum spasmus solvendi, congestumque tollendi, causa concitare, fibrasque musculosas rigidas simul fieri, opinatus est. Alii Culleni sententiam, spasmo omisso, amplexi, arteriarum extremarum debilitatem pro causa inflammationis proxima habent: indeque omnium indiciorum rationem feliciter reddi

reddi pōsse contendunt. Medicinæ autem rudes sint oportet, qui hujusmodi ineptiis acquiescunt. Qualiscunque enim fuerit causa proxima, seu illa partis inflammatæ conditio unde phænomena pendent, illam neque semper in debilitate, neque in nimio vasorum robore, ut alii docent, consistere manifestum est. Alia enim rheumatismi acuti exempla roborantibus, cinchona nimirum, ut cel. Saunders docet; alia verò remediis contrariis, quæ, scilicet, insigniter in vi cordis et arteriarum minuendâ pollent, optimè fariantur.

PROGNOSIS.

Rheumatismus periculum rarò. constat, nisi ad partes corporis interiores, caput, putà, ventriculum, aliave viscera, transvolat; hîc quidem horrendos effectus interdum edit: quamvis autem ægrum rariùs plerumque in periculum adducit; omnium tamen fere phlegmasiarum, nulla et forsan, quæ difficiliùs curatur, diutiùsve perstat. Ex doloris violentia numeroque articu-

C

lorum

lorum affecto periculum judicamus. Quoties latus, aut abdomen afficitur, periculi plus adfert; tunc enim in pleuram, et ipsum etiam pulmonem diffundi potest. Cachexiæ, hydrops, putà, arthrodynia, paralyfis, anchylosis, aliaque mala, nimiâ sanguinis detractiōe, cæterâque curatione *antiphlogisticâ* strictiùs observatâ, rheumaticis conflari solent.

Cùm malum articulorum majorum, genu, nimirum, cubiti, et malleoli, ligamenta, non rarò occupat, ab hyarthro studiosè caveri debet.

Rheumatismo acuto nascenti facilè medetur; inveterato non item, præsertim ubi vires fractæ fuerint: de horum mali exemplorum eventu cautè judicandum. Quando morbus ætate florenti, cæteraque sana incessit, exitum faustum, modò medicina idonea tempestivè adhibeatur, prælagire fas est. Dolor, morbo inveterato, eisdem parti pertinaciter hærens, malum est.

Aliqua exinanitio velut fudor tepidus et copiosus, five arte moveatur, five sponte, prorumpat, in totum corpus diffusus, in justum tempus, 24 aut saltem 12 horas persistans, somni, cibique appetentiæ,

appetentiæ, reditus, signorum simul remissio, diarrhœa etiam, aut hæmorrhagiæ spontaneæ, et denique *erythema*, sunt boni ominis indicia.

Terminatio rheumatismi acuti frequentissima est resolutio: rarò quidem in suppurationem, perrarò in gangrænam, aut schirrum, abit. At nihilo minùs tamen cel. Storck rheumatismum acutum satis sæpe in suppurationem terminari planè confirmat; pluraque hujus terminationis exempla in opusculo, quòd *Annus Medicus* inscribitur, publici juris fecit: magna puris vis ex tumoribus apertis exibat: ulceraque sanatu difficillima erant: de his scribit, “ Longo tempore diversa remedia tentavit dominus Haffner, optatam tamen metam attingere non potuit.”

Cel. denique Morgagni lumbaginis exemplum narrat, in quo muscoli, quadratus lumborum, et sacro-lumbalis mirum in modum laxi, et flexiles evaserunt, et colorem subfuscum induerunt*.

RA.

* De Sed. et Caus. Morb. Epist. 57. p. 17.

RATIO MEDENDI.

Rheumatismi acuti naturâ, et præcipite in arthrodyniam proclivitate, perpenfis, præcipua medendi confilia duo fequentia effe, manifestum eft; nimirum.

1um. Diathesin totius corporis, et præcipuè articulorum, phlogisticam, tollere.

2^{dum}. Arthrodyniæ occurrere.

Remedia primo confilio accommodata, funt omnia, quæ nimiam cordis et arteriarum vim atque tentionem fatis minuunt, qualia funt regimen *antiphlogisticum*, fanguinis detractio, alvi purgatio, et sudorem moventia: de quibus figillatim paucis jam agetur.

Regimen antiphlogisticum, in quâ voce omnium irritationum, quæ, machinæ humanæ ferè femper admoventur, imminutionem, aut evitacionem significamus, per totum ferè morbi cursum necessarium est: harum irritationum præcipuæ funt calor, diæta, cibi præsertim ex carnis parati, potusque validi, vinum nimirum, ejusque

ejusque spiritus, animi corporisque exercitatio, lux, strepitus, aliaque bene multa. Harum rerum vis, pro signorum violentia, minuenda, seu vitanda est. Cubiculi, igitur, in quo rheumaticus decumbit, calor modicus fit oportet: media forsan cæli temporis votis optimè respondebit. Diæta ferè nulla concedatur, dum diathesis phlogistica urget, præter ptisanam, aut lactis ferum, quod Sydenham plurimi fecit, et ad morbum debellandum haud parum conferre posuit. Hic quidem potus corpus modicè alit, et refrigerat, sitim restinguit, alvum leniter solvit, vires haud parum reficit; cæteris igitur omnibus antepōnendus videtur. Cibi ex carnibus parati, omnesque liquores meraci, quales supra memoravimus, quippe qui corporis calorem, totiusque generis nervosi actionem, ultra modum, intendunt, cautissimè fugiendi sunt; horum vicem diæta mitis, blanda, et refrigerans, ex imbecilla materia parata, fruges, nimirum; subacidæ, faraceæ, et glutinosæ, uvæ, scilicet, fraga, aurantia, panis bene fermentatus, *sago*, aliaque, id genus, reddant. Cura simul adhiberi debet, ne
ventriculus

ventriculus cruditate gravetur, aut alvi pigritia adfit, quæ res inflammatione laborantibus haud parum molestiæ afferunt : his vomitoria, medicamenta cathartica, et *enemata* mitiora optimè occurrunt.

Quamvis regimen jam descriptum rheumatismo acuto affectis prorsus necessarium sit ; consilium tamen, de quo agitur, copiosâ et tempestivâ sanguinis detractiōe, alviq̃ue purgatione potissimum absolvitur. Quod sanguinis copiam simul detrahendam attinet ; nulla quidem præcepta generalia tradi possunt : hæc res ægri viribus, ætate, sexu, corporis habitu, artuum dolore, arteriarum percussu, et frequentiore aut rariore hujus exinanitionis usu, dirigatur oportet.

Rheumatici adulti, pleni, atque validi, uncias sanguinis quatuordecim, aut etiam sedecim, simul missas impunè ferre solent. Multis hujusmodi exemplis una tantum sanguinis detractio non rarò satis est ; non defunt tamen, quibus altera, vel etiam tertia, primo morbi triduo severtente, necessaria est. Nec ulla forsan existit inflammatio,

inflammatio, si *pneumoniam* excipias, quæ hanc exinanitionem impuniùs fert. Riverius et clar. eques Pringle iteratas sanguinis detractiones hujus mali sanatione enixè commendant; ille de hoc remedio sic loquitur. “ Quandoquidem hic
“ morbus hoc habet peculiare, ex frequente venæsectione vires non dejiciantur, sicut in aliis
“ morbis solet contingere :” hic etiam in eâdem est sententia; rheumaticos enim, meliùs quam quâvis aliâ inflammatione affectos, sanguinis jacturam tolerare asserit.

Rheumatici autem ætate proveci, habituve corporis delicato præditi, sanguinis detractionem copiosam aut iteratam ægriùs ferunt. Hujusmodi igitur ægris humor vitalis cautè et cogitatè detrahatur necesse est: quis autem modus sit, haud facile dixeris; Professor Gregory debiles quosdam rheumaticos regimine *antiphlogistico*, sanguine ex partibus dolentibus misso, sudoreque moto, sanatum iri opiniatus, ad generalem sanguinis detractionem, quam initio supervacuam habuit, confugere non rarò coactus fuit.

Hic

Hic loci sanguinis detractionem, quò velociùs e vena effluxerit, eò magis ad diathesin phlogisticam tollendam valere, notandum est : ex ostio igitur amplo mittatur oportet.

Quamvis autem sanguinis detractio cæteris remediis longe præstet, eandem tamen ultra modum adhibitam pessimos effectus, summam nimirum corporis debilitatem, *arthrodyniam*, durum hydropem, certissimum sanguinis nimii detracti indicium, aliasque affectiones ex virium defectu pendentes, edere, nunquam e medici memoria excidere debet.

Iustâ sanguinis copiâ e brachio missâ exinanitiones e partibus dolentibus, præsertim postquam hæ tumuerint, insigni beneficio fiunt : parti dolenti multum, totique etiam corpori, non nihil solatii, præbent : diathesis enim phlogistica generalis ex partis inflammatione penitus licet non pendeat ; inde tamen haud parum intendatur necesse est : nihil amplius autem plerumque quàm partis affectae levamen afferunt : quoties enim diathesis phlogistica generalis est, dolores, sanguis licet e parte dolente copiosè detrahatur,
nocte

nocte insequente in vicinis articulis, inde, dum diathesis generalis fatis minuatur, migraturi, plerumque reperiuntur : pyrexiâ igitur generali fatis minutâ, faevisque doloribus uni præsertim parti pertinaciter haerentibus, sanguis ex hac detractus, quod hirudinibus, aut cucurbitulis cum ferro, fieri potest, magnum levamen affert.

Alia porro auxilia partibus dolentibus ad-mota, tepidarii scilicet usus, et fomenta, malum, faeviente generali diathesi phlogisticâ, plûs augent, quàm diminuunt : hâc autem sublatâ, prodesse queunt. Rubefacientia, oleum scilicet *ammoniatum* aut *camphoratum*, plus mali quam boni afferunt : corpus plûs minûsve calefaciunt, et irritant, efficiuntque, ut inflammatio articulorum certius transvolet ; et *vesicatoriis*, quae dolores longè efficacius depellunt, jure locum dant.

Alvi purgatio quoque nimiae cordis et arteriarum vi tollendae optimè accommodata videtur : cathartica mitia et refrigerantia, tartari nimirum *cryalli*, *soda tartarifata*, *soda phosphorata*, et

D

potassa

potassa tartarifata, caeteris anteponenda sunt: haec autem exinanitio omni hujus affectionis exemplo minimè congruit: pyrexia enim, faevisque articulorum doloribus, urgentibus, ubi nullus ferè corporis motus sine magno dolore, et frigus ab aëre, cui aeger, inter surgendum, objicitur, colligendi periculo, fieri potest, revera nocet: alvi igitur durities, haud infrequens hujus mali comes, *enematibus* mitioribus, prout signa postulaverint, iteratis, levanda est. Cathartica mitiora, manna, tamarindi fructus, tartari crystalli, aliaque leniora, ubi *enemata* spem fallunt, commodè dari solent.

Sudorem autem moventia, diathesi phlogistica remediis supra dictis fatis minutâ, sunt auxilia, quae votis optimè respondent: omnia ferè hujus classis medicamenta diversis temporibus tentata fuerunt. In Gallia illud antimonii praeparatum, quod *kermes minerale* olim audire solebat, in maximo pretio habetur; apud nos verò rarissimè usurpatur: pulvisque ipecacuanhae compositus ob magnam, quam rheumaticis affert, utilitatem, jure anteponitur. Opium præ caeteris omnibus

nibus medicamentis sudorem movere inter omnes jam medicos constat : idemque cordi et arteriis stimulo esse satis quidem verisimile est : insigni tamen sedandi vi, stimulatrici contrariâ, quæ corpus dum stimulat, simul laxat, et plus vascula extrema, quàm cor et arterias, afficit, præditum est. Hinc sudor faciliùs et minore vaporum impetu movetur, quàm alioquin possibile foret : opium igitur, mirificas has ejus qualitates obtinendi causa, cum sale neutrali et vomitorio, quippe in extrema corporis vasa, ut omnes novimus, agentibus, illiusque vires eòdem certius diffundentibus, commodè conjungi potest. Hujusmodi sanè compositio, (qualis est pulvis ipecacuanhæ compositus,) sudori efficacius movendo idonea mihi videtur. Sudor longè commodius diu quàm noctu cietur : pulvis igitur sudatorius summo mane, ubi æger somno reficitur, peritiùs datur ; cùmque sudor quam lenissimè cieri debet, magnaue dosis vomitione, quam movere solet, rejici periclitatur ; parva tantùm, ad grana, nimirum sex, octo, vel decem, boli formâ, et etiam

tiam crustulo interdum involuta, ne nauseam faciat, alterâ quâque horâ, dum sudor prorumpat, detur oportet: sudatio per totum diem, et in nonnullis exemplis per totam noctem insequentem, iisdem ferè medicamenti dosibus, longioribus tamen, prout res postulaverint, intervallis, perpetuari debet. Si æger pulverem fastidit, ut interdum fit; haustus ex opii tincturae et vini antimonii tartarifati; aut hujus vice, ex ipecacuanhæ tincturae, singulorum scrupulo paratus, in illius locum substitui potest.

Sudor, nisi ex omni corporis parte manet, spem nostram fallit; partibus corporis superioribus, capiti scilicet, collo, ac pectori, facilè, ægriùs autem inferioribus, præsertim pedibus, cieri solet; si in hos igitur non diffundatur, utres aquâ calidâ repleti, lateres calefacti, aliave fomenta calida, statim admoveantur necesse est. Rheumatici subinde occurrunt, quibus sudor remediis jam dictis difficillimè movetur; his, modò ante in tepidarium descendant, quàm medicamenta sudatoria dentur, sudor cæteroqui nullus, aut parvus, facilè sæpe movetur.

Ante

Ante verò quàm pulvis assumatur, æger indusiis linteis exutis, stragulis laneis, quæ sudorem absorbent, ac retinent, involutus decumbat: lintea enim brevi madida fiunt, et frigus insigne, quod sudorem reprimit, nunquam non gignunt.

Nullus ægro potus detur, donec fudor prorumpere inceperit, ne medicamentum fudatorium, vomitione motâ rejiciatur. Ut primùm cutis maduerit, diluentia tepida, primò modicè, postea liberius, ita tamen ut ventriculus nimiam copiâ non gravetur, administrentur: huic consilio serum lactis, et alia quæ corpus minimè stimulant aut calefaciunt optimè respondebunt: nonnullis ægris serum vinosum subinde concedi debet. Haustus, ex *citritis potassæ* uncia, opii tincturæ, et vini ipecacuanhæ, singulorum, scrupulo, factus, omni nocte tertiâ quâque horâ sumptus, haud parum ad sudationem promovendam confert.

Tempus quod fudor manere debet ex ægri viribus, et dolorum levamine pendebit; in ple-risque autem exemplis in horas plùs minùs tri-ginta

ginta protrahatur oportet: sudorem autem nimio calore, five cubiculi, five stragulorum, five medicamentorum, elicited, admodum periculofum eſſe, et frigus non inter fudandum modò, fed etiam aliquandiu poſt fudationem finitam compluribus, exitium attuliſſe, nunquam oblivifcendum eſt.

Morbo inclinato, animum ad ſecundum mendendi conſilium, *arthrodyniæ*, nempe, *occurrere*, intendamus oportet; cinchona officinalis hîc, teſtante cel. Saunders, votis optimè reſpondet: non ſolum enim pyrexiam levioſem reddit, fed peſſimis rheumatifmi acuti effectibus, articuloſum nimirum debilitati, rigiditati, et paralyſi, quæ aliquando ſupervenit, feliciter occurrit. *

Morbo his remediis ſublato, magna tamen in arthrodyniam proclivitas etiamnum exiſtit; cui cauſarum occasionalium evitatione, corporis exercitatione, perito frigidarii uſu, et idonea

* Observations on the Red Peruvian Bark in the Cure of Agues and Fevers.

nea diæta occurratur oportet. Nulla caufarum excitantium magis timenda quam frigus; vestes igitur idoneæ, præsertim indufium laneum parentur, articuli que qui vim morbi passi sunt, lanulâ involvantur: cùm primum valetudo, et præsertim artuum conditio permiserint, æger equo sub jove ficco, quotidie vehatur, et frigidario per plures septimanas utatur. Diæta blanda levis et concoctu facilis, ex farraceis et lacte præcipuè parata, in unam alteramve septimanam continuata, a Sydenhamo non parum commendatur: præcepta autem diætetica pro varia ægrorum consuetudine, varientur necesse est. Quoad diætam igitur nulla regula generis tradi potest.

Quantamvis autem huic consilio, arthrodyniæ, nimirum, prævertendæ, curam impenderis, ea est tamen quorundam ægrorum in eandem proclivitas, ut vix aut ne vix quidem arceri possit.

Alia ab aliis arthrodyniæ sanatione remedia commendantur, rubefacientia, oleum nimirum *ammoniatum*, aut *camphoratum*, *sinapismi*, ac fomenta

menta calida, identidem profuerunt. Cel. Darwin hydrargyrum muriatum mite opio conjunctum in magno pretio habet: viri clari Cheyne et Pitcairn oleum terebinthinæ. Stimulum fanè valde diffusilem, magnis laudibus efferunt: auxiliis autem externis, indusio scilicet laneo, lanulæ, villisque, forsan partibus affectis, admotis, potissimum fidendum. His suppetias ferent frictio variis modis, strigile, seu panno laneo, effecta, frigidarium, et tepidarium: Quod si hoc totum corpus laxando debilitatem infert, aqua calida partibus dolentibus rigidis et debilitatis per antliam exiguum, quod Bathoniæ, et Bucosteni factitari videmus, affusa proderit. Totius corporis, et præsertim partium affectarum, exercitatio, et scintillæ electricæ ex his aliquandiu quotidie eliciti, haud parum juvabunt.

Multi olei jecinoris aselli semunciam, frumenti spiritus pauxillo admixtam, unaquâque nocte aliquandiu datam, insigne hoc malo laborantibus solatium, sudorem copiosius ciendo, sæpe attulisse credunt.

F I N I S.

Med Hist
W4
E23
1799
S. 3